

ANNOUNCE:

ANNOUNCE:

MIN VEJ TIL SVENDEBREVET

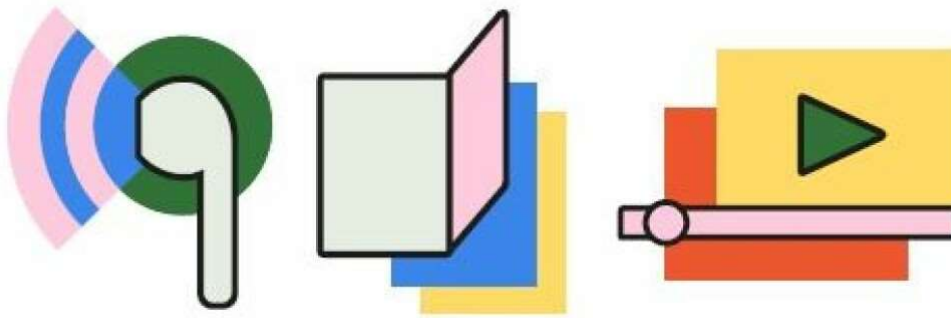
- Et undervisningsforløb om mere end bare at vælge en uddannelse

Undervisningsportalen **SVENDEBREV.DK** indeholder et komplet undervisningsmateriale til lærerne i udskolingen. Basis er seks unges fortælling om vejen til en faglig uddannelse. Se de rørende historier og tilhørende vejledninger

www.svendebrev.dk

Anmeldelse:

Tak for denne bog om takt

Der er ingen svar at hente, man man bliver alligevel meget klogere af at læse denne bog om pædagogisk takt og tvivl.

Bodil Christensen

LEKTOR PÅ LÆRERUDDANNELSEN I AALBORG, PROFESSIONSHØJSKOLEN UCN

PUBLICERET Onsdag 03. august 2022 - 10:16

Holger Henriksen udgav i 1988 bogen "Pædagogisk takt og kunsten at køre hundeslæde". Her er han fortæller for en undervisning, der først og fremmest baseres på et møde mellem mennesker baseret på Løgstrups etik og Habermas' demokratiteori. Holger Henriksen er død for nylig, men hans "Samtalens mulighed", der kom i 1978 var mit første møde med en pædagogisk tænker (og praktiker) der insisterede på, at al undervisning var baseret på en lang række valg og fravalg ud fra den givne (og foranderlige) kontekst - helt som når man kører hundeslæde.

"Pædagogisk takt" (uden hundeslæde) hedder bogen om "At vide, hvad man skal gøre, når man ikke ved, hvad man skal gøre" af Max van Manen. Det er en bog, der kan stå på samme hyld som Holger Henriksens bog. Max van Manen har Heidegger, Langeveld, Klafki, Dewey, Giddens og Biesta som markante referencer. Han skriver med stor entusiasme og med et personligt engagement, der lyser op fra siderne. Han skriver om det, der ikke kan måles og vejes i undervisningen og pædagogikken og om det, der fremgår af underoverskriften: Hvad gør man, når man ikke ved, hvad man skal gøre?

Man får ikke et svar. Hvis nogen skulle have ventet en manual, så er det klart det modsatte. Hele bogen er en lang refleksion over undertitlen, men bogen er fyldt med praktiske eksempler, litterære og filosofiske citater og så forfatterens store overblik over pædagogikkens mulighed.

Max van Manen er hollandsk født, men han har forsket med afsæt fra University of Alberta i Canada. Hans eksempler er således hentet fra en canadisk kontekst, og her vil man kunne læse en forskel på dansk skoletradition og canadisk skoletradition. Derfor er det godt, at der er en introduktion til den danske udgave, skrevet af Jan Jaap Rothuizen fra Professionshøjskolen VIA. Jaap Rothuizen siger det kort: "Som forældre, lærere, politiske beslutningstagere og uddannelsesledere tjener vi hverken vores børns eller deres underviseres og skoleadministratorers bedste, når vi kun fokuserer på 'læringsudbytte' og 'testbare resultater', der ikke anerkender, at dybe og righoldige uddannelseserfaringer ikke kan beskrives ordentligt og tilstrækkeligt gennem læringsprogrammernes og skoleproduktivitetens termer. I vores stadigt mere teknologisk medierede verdener er de personlige og relationelle aspekter ved undervisning-læring

Fakta:

Pædagogisk takt

At vide hvad man skal gøre, når man ikke ved hvad man skal gøre

Forfatter: Max van Manen

320 kroner

260 sider

Fås også som i-bog for 256 kroner

Akademisk forlag

ANNOUNCE:

**FÅ TIPS,
ERFARINGER
OG DEN NYESTE
FAGLIGE VIDEN**

ANNOUNCE:

ANNOUNCE:

Forordet til den danske udgave er klart og overskueligt, det kan absolut anbefales, at man læser dette forord først. Ellers kan bogen læses ud fra kapiteloverskrifterne, hvis man ikke har mod på at tage den fra ende til anden. Der er elleve kapitler, hvis titler giver et godt indtryk af indholdet: "Pædagogikkens overlegenhed", "Indirekte pædagogik", "Pædagogikkens natur", "Den reflektive praksis' pædagogik", "At se og høre med pædagogisk sensitivitet", "Pædagogisk takt", "Pædagogisk kon-takt", "Pædagogisk opmærksomhed og anerkendelse", "Eleverfaringens fænomenologi", "Cyberpædagogik" og "Pædagogisk viden og handling".

"Pointen er ganske enkelt: Pædagogik er altafgørende i et barns liv

Til slut findes to appendikser, et om "Etisk-pædagogiske perspektiver" og et med titlen "Historiske noter". Herefter følger emneregister, referencer og navneregister.

Forsidebilledet får sin egen historie og betydning. Det viser en mor, der er på stranden. Hun går mod vandet med et barn på armen, mens et andet (større) barn har hængt sig godt fast i hendes kjole. Det er åbenlyst, at dette barn ikke er på vej i vandet med stor glæde. For Max van Manen illustrerer dette billede, at vi som beskuere (og lærer og pædagog) ser et øjebliksbillede, men vi kender ikke forhistorien, vi kender ikke de enkelte implicerede tanker, håb og drømme. Vi udleder vores egen konklusion ud fra et kort øjebliksbillede. Sådan er det også i pædagogiske kontekster. Vi ser noget, vi ser den enkelte elev, vi ser situationen og foretager et valg. Til tider er det et godt valg, andre gange er det ikke. Man ved ikke hvor livsafgørende dette valg kan være, som Løgstrup siger det. Van Manen skriver "Pointen er ganske enkelt: Pædagogik er altafgørende i et barns liv. Pædagogik får os til at skelne aktivt og/eller reflektivt mellem, hvad der er godt eller rigtigt, hvad der er livsfremmende, retfærdigt og understøttende, og hvad der ikke er godt, forkert, uretfærdigt eller skadeligt i den måde, vi handler, lever og er sammen med børn på. I den forstand må pædagogik forstås som oplevelsen af det gode, betydningen af det gode, af godhed."

Der er brug for pædagogisk takt og for taktfuldhed, som i bogen er defineret som "... en slags pædagogisk fitness, evnen til at håndtere uventede situationer øjeblikkeligt. Jeg (van Manen, red.) har vist, hvordan takt er improvisatorisk, moralsk lydhør og sensitiv over for den andens subjektivitet. Takt er også uforudsigelig og ukontrollabel i teknisk forstand. Takt er ikke underlagt regler, og alligevel er den ikke 'uregerlig' eller vilkårlig. Takt styres af en moralsk intuitionsevne, som man ikke uden videre kan lære, men som kan stimuleres og styrkes hos personer, der er sensitive i forhold til målet med den."

Der er meget få "tricks og teknikker" at hente i forhold til at tilegne sig denne "taktfuldhed" som ny lærer. Også som rutineret lærer vil man gang på gang tabe taktfuldheden, men samtals muligheden er altid afgørende. Helt som Holger Henriksen skrev om det, så må man samtale med sig selv, med kolleger og med sine elever.

"Det er en fremragende bog, der giver grund til eftertanke hos lærer og i læreruddannelsen

Det er en fremragende bog, der giver grund til eftertanke hos lærer og i læreruddannelsen. Men hvis der kaldes på klasseledelse, på strukturer, på redskaber og på en manual for relationsdannelse, så skal man ikke forvente at finde svaret her, for man finder svaret i refleksionen over den levede praksis. Men van Manen giver dog et godt bud på, hvad man skal være opmærksom på hos eleverne. Det gælder om at "se" den enkelte. Om anerkendelsen skriver han: "Hver måde 'at blive set' oppe bærer en praktisk relation til selvet – forskellige erfaringsmæssige anerkendelsesrelationer til selvet: selvtillid, selvrespekt, selvværd og selvidentitet. Disse kan beskrives som følelsesmæssigt ladede selvtillblivelsesformer.

Selvtillid er betinget af, at man bliver elsket og draget omsorg for. Man oplever verden som tryk, sikker og beskyttet – og tør derfor tage chancer. Alle børn har brug for mindst én person, som elsker dem ubetinget.

Selvrespekt er betinget af, at man ved, at man er berettiget til de samme rettigheder og den samme behandling og anseelse som andre.

Selvværd er betinget af, at man anerkender sit værd i forhold til andre, og at man derfor er værd at have tillid til. Man får selvværd ved at sammenligne sig med andres præstationer, ved at udmærke sig. Selvværd er et langt mere komplekst fænomen end den fortærskede opfattelse af selvværd, der har ført til tvivlsomme pædagogiske praksisser med overfladisk 'feel-good'-ros.

Selvidentitet er betinget af, at man anerkender, at ens 'selv' ikke bliver mindre på grund af andres domme eller kategoriseringer. Man opnår en følelse af selv- som-andet ved at blive opfattet som en sand anden (med agtelse)."

Selvtillid, selvrespekt, selvværd og selvidentitet har ethvert barn brug for i store mængder.

"Pædagogisk takt" er en bog, der samler op på "Den urene pædagogik", der blev introduceret af Lene Tanggaard, Svend Brinkmann og Thomas Aastrup Rømer i 2011. Max van Manen har været en del af den pædagogiske forskning de seneste tredive år.

"Selvtillid, selvrespekt, selvværd og selvidentitet

"Pædagogisk takt" har vi alle brug for. Måske blev man ikke klogere på hvad man skal gøre, når man ikke ved, hvad man skal gøre, men man kan vide, at pædagogikkens store styrke er, at man netop ikke har en manual. Man har altid en tøven og en tvivl.

stå fint på hylden ved siden af "Pædagogisk takt".

Lucas Cone "Pædagogikkens fundament" og Max van Manen "Pædagogisk Takt"

Sommerlæsning 2022, til eftertanke

Pædagogisk takt og kunsten at køre hundeslæde

Stinne har været her næsten to år, Magnus, Michelle, Maria, Emil og Therese har været her i et eller to år, og de trives. Her får man ansvar, her bliver de didaktiske evner sat på prøve, og her bliver man rustet til alle de udfordringer, man kan møde i dansk og grønlandsk skole. Og i alle andre skoler.

Holger Henriksen er død

Tak for din indsats, Holger. Din insistens på samtalens mulighed, dine argumenter og analyser, din tvivl og søgen, din ordentlighed og din vedholdenhed.

ANMELDELSER

PÆDAGOGIK

ABONNER PÅ TAGS

Ingen kommentarer

Sorter ef

Hvis du ikke har en kommentarbruger, kan du oprette en nedenfor. Bemærk, at du angive både for- og efternavn, og det er dit navn, ikke dit brugernavn, der vil blive vist ved kommentaren (i øjeblikket beder systemet desværre ikke om fuldt navn - det kan du indsætte her <https://hyvor.com/account>). Se [Folkeskolen.dk's debat](#)

LOG IN TO COMMENT

Seneste anmeldelser

Tal om tabuer

Min far er død

'Børn som pårørende' er en ny letlæselig bogserie, der lægger op til svære samtaler om blandt andet sorg, skilsmisse, død, ensomhed, sygdom og alkoholmisbrug.

Hjælp til at afvikle afgangsprøven

Billedkunst

Klar til prøven

Mon det bliver i dette skoleår, vi kan afholde landsdækkende afgangsprøver i billedkunst? Hvis det bliver aktuelt, er der hjælp at hente i denne lille bog

Sæt spørgsmålstegn ved egen praksis

NORMKRITIK

I PÆDAGOGISK PRAKSIS

Normkritik er vigtigt, det er i særdeleshed blevet tydeligt efter bølgerne af #metoo og Black Lives Matter har åbnet manges øjne. Derfor er "Normkritik i pædagogisk praksis" også en utrolig relevant udgivelse. Det er nu, at mange er åbne og lydhøre overfor, at vi måske skal ændre handlemønstre – at noget af alt det vi "plejer" at gøre, måske bør ændres.

FRISKE MORGENNYHEDER FRA FOLKESKOLEN.DK ALLE HVERDAGE

E-mail-adresse

Tilmeld

Ved tilmeldingen siger du ja til et dagligt nyhedsbrev inkl. annoncer på hverdage (og yderst sjældent et ekstra ved afgørende nyt på skoleområdet) samt accepterer Folkeskolens håndtering af persondata. Du kan når som helst framelde dig eller ændre til en ugentlig opdatering.

Otte skoler har eksperimenteret: Sådan motiverer du dine elever i udskolingen

Siden oktober har lærere på otte skoler landet over eksperimenteret med, hvordan de kunne skabe større engagement hos elever i udskolingen. Her er en håndfuld af deres bedste råd.

100 lærere deltager i Pride-parade i København på lørdag

Interessen for at deltage i Pride vokser i lærerkredse. Sidste gang priden blev gennemført, havde Københavns og Frederiksberg Lærereforeninger cirka 50 tilmeldte. I år er antallet fordoblet. Der deltager DLF-medlemmer fra hele Sjælland, og deltagelsen er støttet af DLF.

Lærere i Norge optrapper strejke

Fra på mandag går yderligere 1300 lærere i strejke i Norge, hvor lærereforeninger og kommuner ikke har kunnet opnå enighed om lønnen i dette forårs overenskomstforhandlinger.